

STAVANGER KOMMUNE

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

BARNE- OG FAMILIEDEP.	KASS
ARKIVNR.:	ÅR. Oppvekst og levekår
25 NOV 2005	Oppvekst
SAKSBEH:	SIGN. E
SAKSNR.: 2005/02756	post: postmottak.personal@stavanger.kommune.no

Postadr.: Postboks 8001, 4068 Stavanger
Besøksadr.: Ny Olavskleiv 6
Telefon: 51507090. Faks: 51507017
www.stavanger.kommune.no
Org.nr. NO 964 965 226

- 066

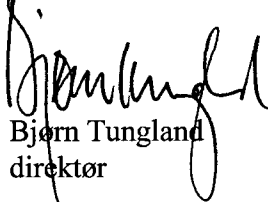
DERES REFERANSE	VÅR REFERANSE	ARKIVNR.	JOURNALNR.	DATO
	MKO-05/11046	A10 &13	063137/05	20.11.2005

HØRING - FORSLAG TIL FORSKRIFTER TIL NY BARNEHAGELOV.

Stavanger kommune oversender herved høringsuttalelse i forbindelse med forslag til forskrifter til ny barnehagelov.

Høringsuttalelsen har ikke vært oppe til politisk behandling. Det tas derfor forbehold om endringer i forbindelse med den politiske behandlingen 12.12.05.

Med hilsen

Bjørn Tunglan
direktør

Mona Kopperstad
saksbehandler

Saksfremlegg

REFERANSE
MKO-05/11046-002ARKIVNR.
A10 &13JOURNALNR.
055043/05DATO
13.10.2005

Saken behandles i følgende utvalg:**Sak nr.:****Møtedato: Votering:**

Kommunalstyret for oppvekst

/

HØRING - FORSLAG TIL FORSKRIFTER TIL NY BARNEHAGELOV

Forslag til vedtak:

Kommunalstyret oppvekst vedtar høringsuttalelsen til forslag til forskrifter til barnehagelov i tråd med innholdet i saken.

HØRING - FORSLAG TIL FORSKRIFTER TIL NY BARNEHAGELOV

Saken krever informasjonstiltak: **Ja**   **Nei**

Hva saken gjelder

Saken gjelder Stavanger kommunes høringsuttalelse i forbindelse med forslag til forskrifter til ny barnehagelov. Høringsfristen er satt til 21.november 2005.

Bakgrunn for saken

Ny barnehagelov trer i kraft 1.januar 2006. Barne- og familiedepartementet har gått gjennom eksisterende forskrifter med tanke på kvalitet, brukervennlighet og forenkling. Det er ikke foretatt noen større materielle endringer i forhold til dagens forskrifter.

Høringsnotatet omfatter følgende forskrifter:

- Forslag til forskrift om norm for pedagogisk bemanning
- Forslag til forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder
- Forslag til forskrift om saksbehandlingsregler for optak i barnehage
- Forslag til forskrift om familiebarnehager
- Forslag til forskrift om foreldrebetaling i barnehager
- Forslag til forskrift om politiattest
- Forslag til forskrift om føring av register til bruk i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontaktstøtte
- Forslag til forskrift om overgangregler

Forskrift om norm for pedagogisk bemanning

Hjemmel for forskrifter om pedagogisk bemanning er gitt i barnehageloven 17.juni 2005 nr. 64 § 18 Barnehagens øvrige personale. Nytt er at annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk blir vurdert som likeverdig med førskolelærerutdanning. Videre blir det presisert en norm for pedagogisk bemanning.

Den normen som forskriften angir skal være med på å danne grunnlag for at barnehagen kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet i tråd med barnehagelovens og rammeplanens føringer.

Pedagogisk bemanning:

Hensikten med pedagognorm er at det i barnehagene skal være tilstrekkelig med personale som har pedagogisk kompetanse. Eier har ansvar for at dette blir oppfylt etter lovens og rammeplanens krav. Pedagogens plikt til å legge individuelle hensyn til grunn for det pedagogiske opplegget, slik det er presisert i barnehageloven § 2, gjelder alle barn, uansett oppholdstid.

Videre har pedagogen et helhetlig ansvar for planlegging og vurdering, daglig omsorg for det enkelte barn, for utvikling av det sosiale miljøet og læringsmiljøet i barnegruppen og for samarbeidet med barnas foreldre. Pedagogen har også et veiledningsansvar for det øvrige personale og medansvar for utvikling av barnehagen som pedagogisk virksomhet og barnehagens samarbeid med andre tjenester. Departementet foreslår at dagens pedagognorm på 1 pedagog pr. 18 barn over 3 år og 1 pedagog pr. 9 barn under 3 år videreføres.

Styrers administrasjonstid:

Gjeldende forskrift § 2 slår fast at styrers administrasjonstid normalt kommer i tillegg til normen for pedagogisk bemanning. Barnehageloven § 17 fastslår at barnehagen må ha en pedagogisk og administrativ ledelse og barnehagen må ha en daglig leder. Det betyr at barnehagens leder må ha

nødvendig lederkompetanse. Forskriften foreslås videreført med en tilføyelse som bringer forskriften i samsvar med loven § 17: Styrerens tid til administrasjon og ledelse kommer i tillegg til normen for pedagogisk bemanning.

Midlertidig dispensasjon for norm for pedagogisk bemanning:

Det foreslås at eier kan søke kommunen om midlertidig dispensasjon fra § 1. Uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg skal legges ved søknaden.

Kommunen kan innvilge midlertidig dispensasjon fra denne forskrift § 1 for inntil to år av gangen når særlige hensyn tilsier det.

Departementet vil presisere at dispensasjonsadgangen kun skal benyttes unntaksvis.

Pedagogtettheten i norske barnehager er lav sammenlignet med andre nordiske land. I en fullt utbygd sektor kan det forventes at flere eiere vil øke andelen på personale med formell kompetanse for å sikre kvaliteten på tilbudet til brukerne.

Stavanger kommunes kommentarer:

Stavanger kommune støtter departementets vurdering og forslag om pedagognorm for å sikre tilstrekkelig personale med pedagogisk kompetanse for å ivareta barnehagens oppgaver. Det bør arbeides videre med å øke pedagogtettheten i norske barnehager.

Stavanger kommune ser det som positivt at styrers tid til ledelse kommer i tillegg til den øvrige pedagogiske bemanningen i barnehagen, og at det blir presisert at barnehagens leder må ha tilstrekkelig lederressurs.

Stavanger kommune støtter forslaget om midlertidig dispensasjon og at uttalelse fra barnehagens samarbeidsutvalg skal legges ved søknaden. Videre ser Stavanger kommune det som positivt at dispensasjonsadgangen kun skal benyttes unntaksvis.

Forskrift om midlertidig og varig dispensasjon og unntak fra utdanningskravet for styrer og pedagogisk leder

Barnehagelovens forskrifter har pr i dag regler for dispensasjon fra utdanningskravet dersom det ikke kan skaffes kvalifisert arbeidskraft.

- Forskrift om familiebarnehager
- Forskrift om midlertidig og varig dispensasjon fra utdanningskravet til styrer
- Forskrift om midlertidig og varig dispensasjon fra utdanningskravet for pedagogisk leder

Departementet vil videreføre substansen i gjeldende forskrift, men ser det som ønskelig at reglene forenkles og harmoniseres.

Departementets forslag om felles forskrift om dispensasjon og unntak fra utdanningskravet er utarbeidet med tanke på en forenkling.

Den nye barnehageloven §§17 og 18 gir kommunen adgang til å innvilge både midlertidig og varig dispensasjon. Videre har loven skapt nye forutsetninger som må ses i sammenheng med dispensasjonsreglene. Det åpnes nå for muligheten til å ansette styrer med annen barnefaglig og pedagogisk kompetanse på høgsolenivå enn førskolelærerutdanning.

Videre likestilles førskolelærerutdanning og annen treårig pedagogisk utdanning på høgsolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk, ved ansettelse som pedagogisk leder.

Departementet legger ikke opp til at det skal kunne gis varig dispensasjon for veileder i familiebarnehage.

Departementet vil videreføre at det ikke skal kreves pedagogisk utdanning for personer som arbeider i barnehage på nattid.

Nyere kunnskap om barndommens betydning som grunnlag for livslang læring, barns rettigheter i henhold til FNs barnekonvensjon og foreldregruppens forventninger, tilsier at det må stilles store krav til barnehagepersonalets kompetanse. Departementet legger til grunn at den enkelte kommune vil ha den lokalkunnskap som trengs for å vurdere og praktisere dispensasjonsforskriften lojalt i forhold til lovens hovedkrav om utdanning.

Departementet forslår at kommunen skal kunne innvilge dispensasjon for inntil to år om gangen.

Stavanger kommunes kommentarer:

Stavanger kommune er positivt til at departementet åpner for andre faggrupper i barnehagene, men at det fortsatt kreves barnehagefaglig utdanning for å sikre et kvalitativt godt barnehagetilbud. Det er positivt at det legges opp til tilnærmet felles regler for de ulike stillingskategoriene.

Det er viktig at dispensasjonsregelen er en *kan-regel*, noe som gir kommunen mulighet til å knytte vilkår til dispensasjonen eller å kunne avslå søknaden etter å ha vurdert personens kvalifikasjoner og kompetanse.

Stavanger kommune støtter forslaget om at varig dispensasjon kan innvilges etter tre år.

Stavanger kommuen støtter departementet sitt syn på at det skal svært gode grunner til for at kommunen skal innvilge varig dispensasjon. Dispensasjon skal først innvilges etter at kommunen har vurdert barnehageeiers reelle innsats for å skaffe kvalifisert person til stillingen, og etter at kommunen har vurdere den reelle kompetansen, dvs. kunnskap om barn, om pedagogisk og administrativ ledelse og om barnehagens samfunnsmandat, hos den det søkes dispensasjon for.

Stavanger kommune støtter departementets forslag om at det ikke skal gis varig dispensasjon til veileder i familiebarnehage

Forskrift om saksbehandlingsregler for opptak i barnehage

I den nye barnehageloven 17.juni 2005 nr. 64 er følgende nye ledd inntatt i bestemmelsen om samordnet opptaksprosess i § 12:

Forvaltningslovens kapittel IV – VI gjelder ikke for opptak i barnehage. Kongen gir forskrift om behandling av søknader om opptak i barnehage.

Departementet begrunner endringene med at det har vært problemer med å gjennomføre et effektivt og hensiktsmessig opptak i tråd med gjeldende bestemmelser.

Det er lagt fram forslag med følgende hovedpunkter:

Paragraf 1	definerer forskriftens mål og virkeområde
Paragraf 2	foreslår at barnehagens vedtekter skal definere barnehagens opptakskrets og opptakskriterier
Paragraf 3	slår fast at den enkelte opptaksmyndighet skal foreta opptaket i samsvar med fastsatte opptakskriterier.
Paragraf 4/5	beskriver søkerens rett til begrunnelse og innsyn i saksdokumentene
Paragraf 6	regulerer klageretten ved avslag på søknad om plass
Paragraf 7	beskriver nærmere regler for hvordan en klage skal framsettes
Paragraf 8	fastslår at kommunens klageinstans skal være klageorgan for klager vedrørende opptak i både kommunale og ikke-kommunale barnehager
Paragraf 9	gir nærmere regler for klagefristen og beregningen av denne
Paragraf 10	pålegger kommunen og klageinstansen å behandle en klage uten ugrunnet opphold.
Paragraf 11	har regler om taushetsplikt, deriblant behandling av personopplysninger

- Paragraf 12 fastslår at det organet som har fattet avgjørelsen om tildeling av en barnehageplass, kan omgjøre denne hvis søker har gitt uriktige opplysninger
- Paragraf 13 beskriver fra hvilken dato forskriften trer i kraft

Stavanger kommunes kommentarer:

Stavanger kommune er positiv til at departementet går bort ifra forvaltningsloven kap.IV – VI når det gjelder opptak i barnehage. Ved å lage tilpassede saksbehandlingsregler for opptak, vil en sikre en effektiv og forsvarlig saksbehandling, samt sikre at opptak i barnehage skjer på en måte som ivaretar søkerens rettsikkerhet.

§ 2: Stavanger kommune ønsker å ha fokus på barnehagenes viktige oppgave i forhold til barn med spesielle behov. Barnehagene skal gjenspeile mangfoldet i samfunnet. Alle barnehager skal i sitt opptak prioritere barn som kommer inn under §13 i barnehageloven og §§ 4-12 og 4-4 i barnevernloven. Stavanger kommune mener at alle barnehager i tillegg bør prioritere minoritetspråklige barn og barn fra familier med store belastninger i form av fysisk og psykisk sykdom.

For ivaretagelse av barn med spesielle behov er det avgjørende med en helhetlig tenkning og et godt samarbeid mellom private og kommunale barnehager.

Det er ønskelig at det legges sterke sentrale føringer i forhold til at alle barnehager har et ansvar i forhold til dette.

§ 6 Stavanger kommune ser det som problematisk å håndtere søkers klagerett hvis denne ikke får sitt første ønske oppfylt. Kommunen vil måtte bruke store ressurser på saksbehandling av klagen hvis en skal imøtekomme § 6 første del. Vanligvis søker foresatte på flere barnehager nær bo eller arbeidssted. Et tilbud blant valgte alternativer burde være tilfredstillende.

Stavanger kommune støtter ellers forskrift om saksbehandlingsregler for opptak i barnehage som vist i forslaget.

Forskrift om familiebarnehager

En familiebarnehage er en barnehageform der barna får et tilbud i et privat hjem. Assistenten i familiebarnehagen skal mottatt veiledning av en førskolelærer.

Barnehageloven gjelder for alle godkjente familiebarnehager. I tillegg reguleres denne type tilbud særskilt i egen forskrift.

Departementet foreslår å videreføre gjeldende forskrift. Det foreslås kun enkelte innholdsmessige endringer som blant annet å utvide forskriften med en egen paragraf om familiebarnehagenes formål og virkeområde.

Stavanger kommunes kommentarer:

Stavanger kommune er positive til utvidelse av forskriften. Utvidelsen, §1, gir en klar definisjon av hva en familiebarnehage er. Videre vurderes det som positivt at departementet vil videreføre eksisterende regler for godkjenning både når det gjelder godkjenning av det enkelte hjem, organisering av virksomheten, pedagogisk veiledning, og antall barn pr assistent og pr. veileder.

Lovens krav om å ha styrer i små, private familiebarnehager, vurderer Stavanger kommune som vanskelig å gjennomføre i praksis. Det må arbeides videre med hvordan dette skal håndteres for å sikre kvaliteten og opprettholde driften av familiebarnehagene.

Forskrift om foreldrebetaling i barnehager

Forskriften om foreldrebetaling i barnehager gir regler for fastsettelse av foreldrebetalingen. Gjeldende forskrift regulerer fastsettelse av foreldrebetalingen under trinn 1 av maksimalprisen.

Departementet vil komme tilbake til spørsmålene om utformingen av regelverk knyttet til trinn 2 i maksimalprisen.

Det er kun små endringer i den foreslåtte forskrift om foreldrebetaling.

§ 1 foreslås å kun angi at det skal være en maksimalgrense, ikke angi beløp, for å unngå å endre forskriften når maksimalgrensen endres.

§ 4 vil endre forskriften om foreldrebetaling, slik at det går klart fram av forskriften hvilke avstemningsregler som gjelder når en barnehage vil stemme over muligheten til å gå utover maksimalgrensen.

§ 5 omhandler klageadgangen.

Departementet ser det som viktig å justere ordlyden i forskriften for å få rett forståelse av fastsetting av foreldrebetaling.

Stavanger kommunes kommentarer:

Stavanger kommune slutter seg til forslag til endring i forskrifter om foreldrebetaling.

Forskrift om politiattest

Etter dagens barnehagelov § 20 skal den som skal arbeide i barnehage legge fram tilfredsstillende politiattest. Attesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep mot barn.

Den nye politiattestforskriften foreslås noe utvidet. Denne utvidelsen gjelder krav om tilfredsstillende attest fra barnehagens eier og barnehagelokalenes eier. Når det gjelder familiebarnehager skal også ev familiemedlemmer som er tilstedet i åpningstiden legge fram politiattest.

Etter gjeldende forskrift *kan* kommunen nekte godkjenning ved utilfredsstillende politiattest.

Departementet foreslår å endre dette til at kommunen *skal* nekte godkjenning.

Forhold som rus-, volds- og vinningskriminalitet mv vil ikke framgå av denne politiattesten.

Departementet har imidlertid utarbeidet en strategiplan mot seksuelle og fysiske overgrep mot barn.

Et av tiltakene i denne planen er å foreta en gjennomgang av alle ordninger med politiattest for personer som utfører oppgaver overfor barn og unge.

Stavanger kommunes kommentarer:

Stavanger kommune støtter den foreslått utvidelsen og presisering av forskriften slik at denne også gjelder eier av barnehagen, eier av barnehagens lokaler og ev familiemedlemmer som er til stedet i åpningstiden.

Kommunen ser positivt på at regjeringen varsler en samlet offensiv i kampen mot seksuelle og fysiske overgrep mot barn, og at de vil jobbe videre med at ordningen skal utvides til å omfatte andre forhold som rus-, vold,- og vinningskriminalitet.

Forskrift om føring av register til bruk i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte

Formålet med forskriften er å bidra til å sikre rettmessig utbetaling av kontantstøtte jf.kontantstøtteleven 26.juni 1998 nr.41

I forskriften foreslås det at plikten til å føre kontantstøttereister knyttes til barnehage tilbud som mottar offentlig støtte til barnehagedrift.

Stavanger kommunes kommentarer:

Stavanger kommune støtter forslag til forskrift om føring av register til bruk i forbindelse med kontroll av beregning og utbetaling av kontantstøtte.

Forskrift om overgangsregler

Forskrift om overgangsregler sikrer driften av eksisterende virksomheter, som etter lov av 17.juni 2005 gjøres godkjenningspliktig.

I gjeldende forskrift er virksomheter, der flertallet av barna har en ukentlig oppholdstid på mer enn 20 timer, godkjenningspliktig.

I forslaget til ny forskrift gjøres det en skjerpelse ved at virksomheter der minst ett av barna har en ukentlig oppholdstid mer enn 20 timer, godkjenningspliktig.

Virksomhetene må være godkjent innen 1.august 2006.

Stavanger kommunes kommentarer:

Stavanger kommuner støtter forslaget om overgangsregler.

Bjørn Tunglund
Direktør

Fagstab barnehage
saksbehandler